

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการจัดดำเนินการกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาของศูนย์เยาวชนในกรุงเทพมหานครและเทศบาล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. หัวหน้าศูนย์เยาวชน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพลศึกษา สังกัดกองนันทนาการ สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน จากศูนย์เยาวชน จำนวน 30 แห่ง ๆ ละ 2 คน
2. หัวหน้าศูนย์เยาวชน และเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนของเทศบาล สังกัดเทศบาลในแต่ละท้องถิ่น จำนวน 226 คน จากศูนย์เยาวชน 113 แห่ง ๆ ละ 2 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ผู้วิจัยใช้แบบสังเกต คือ ศูนย์เยาวชน จำนวน 7 แห่ง โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งออกได้ดังนี้

1. ศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 แห่ง ซึ่งเป็นศูนย์เยาวชนขนาดใหญ่ ได้แก่
  - 1.1 ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)
  - 1.2 ศูนย์เยาวชนเฉลิมพระเกียรติ
2. ศูนย์เยาวชนของเทศบาล จำนวน 5 แห่ง ซึ่งเคยได้รับรางวัลเทศบาลที่จัดการศึกษาและส่งเสริมกิจกรรมเด็ก เยาวชนดีเด่น ได้แก่
  - 2.1 ศูนย์เยาวชนสุรนารี เทศบาลนครนครราชสีมา
  - 2.2 ศูนย์เยาวชนเทศบาลนครนครสวรรค์
  - 2.3 ศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองนครปฐม
  - 2.4 ศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองศรีราชา จ.ชลบุรี
  - 2.5 ศูนย์เยาวชนเทศบาลเมืองบ้านโป่ง จ.ราชบุรี

## เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อศึกษาสภาพและปัญหา การจัดดำเนินการกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาของศูนย์เยาวชนในกรุงเทพมหานครและเทศบาล โดยแบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตำรวจรายการ (Check List) (ข้อ 1 - 10)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการจัดดำเนินการกิจกรรมการออกกำลังกาย และกีฬาของศูนย์เยาวชน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตำรวจรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open-Ended) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังต่อไปนี้ คือ

1. ด้านบุคลากร (ข้อ 11 - 22)
2. ด้านงบประมาณ (ข้อ 23 - 26)
3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก (ข้อ 27 - 31)
4. ด้านการจัดการ (ข้อ 32 - 45)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินการกิจกรรมการออกกำลังกายและ กีฬาของศูนย์เยาวชน ในด้านบุคลากร, ด้านงบประมาณ, ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก, ด้านการจัดดำเนินการเกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา มีลักษณะเป็นแบบมาตรา ประเมินค่าชนิด 4 ระดับ (Rating Scale) และเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended)

ชุดที่ 2 เป็นแบบสังเกต (Observation) เกี่ยวกับการจัดดำเนินการกิจกรรมการออกกำลังกาย และกีฬาของศูนย์เยาวชน มีลักษณะเป็นแบบตำรวจรายการ (Check List) โดยผู้วิจัยจะบันทึกการจัด ดำเนินการกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาของศูนย์เยาวชนด้วยตนเอง เพื่อนำผลที่ได้จากการ สังเกตมาเป็นข้อเสนอแนะรูปแบบในการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาในศูนย์เยาวชนให้เกิด ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งแบบสังเกตประกอบด้วย 4 ด้าน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านบุคลากร
2. ด้านงบประมาณ
3. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ด้านการจัดการ

## การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด ความรู้จากเอกสาร ตำรา และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาของศูนย์เยาวชน
2. ศึกษา และสำรวจสภาพและปัญหา จากการไปสังเกตโดยตรง (Direct Observation) ตามศูนย์เยาวชนบางแห่งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด
3. สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์เยาวชนและผู้นำกิจกรรมด้านพลศึกษาบางท่านเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดดำเนินงานของศูนย์เยาวชน
4. นำผลที่ได้จากการศึกษามากำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของการวิจัย
5. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสังเกต (Observation)
6. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน (สุราษฎร์ธานีภาคผนวก ข) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม ก่อนนำไปทดลองใช้
7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อศึกษาความเที่ยงของแบบสอบถาม จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา โครนบาค (α) (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1951 อ้างถึงใน ประคอง กรรพสุต, 2528) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .97
8. นำแบบสังเกตที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับศูนย์เยาวชนตามสภาพการณ์จริง แล้วนำผลจากการสังเกตมาหาความสัมพันธ์ (ดูความสอดคล้องจากการสังเกต) โดยใช้สูตรของสกอต (Scott) ได้ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสังเกต เท่ากับ .86 (รายละเอียดดูในภาคผนวก ก)
9. นำผลที่ได้จากการทดลองใช้มาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
10. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้จริงกับประชากรของการวิจัยต่อไป

## การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการจัดดำเนินการกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาของศูนย์เยาวชนในกรุงเทพมหานครและเทศบาล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหน้าที่ขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักสถิติการสังคม กรุงเทพมหานคร และนายกเทศมนตรีทุกเทศบาล เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังศูนย์เยาวชน ในแต่ละสังกัด

2. นำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากร โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองบางส่วน

2.2 แบบสังเกต ผู้วิจัยนำไปสังเกตการจัดดำเนินการกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬา ของศูนย์เยาวชนโดยตรง (Direct Observation) จำนวน 7 แห่ง

3. ช่วงเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ช่วงระหว่างวันที่ 16 มกราคม 2541 ถึง วันที่ 16 มีนาคม 2541 รวมเป็นระยะเวลา 2 เดือน

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแล้วนำมาวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science Version 5.0 : SPSS/PC+) โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน

1.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ แล้วคำนวณหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

1.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของศูนย์เยาวชน มาแจกแจงความถี่ แล้วคำนวณหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

1.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาในการจัดดำเนินการของศูนย์เยาวชนมาแจกแจงความถี่ของแต่ละคำตอบ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย โดยกำหนดคะแนนแต่ละอันดับ ดังนี้

มีปัญหามากที่สุด	กำหนดให้ 4 คะแนน
มีปัญหาปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
มีปัญหาเล็กน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
มีปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้วนำมาเทียบอันดับ โดยถือเกณฑ์ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.00 ถือว่ามี ปัญหามากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 ถือว่ามี ปัญหามาก
- ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 ถือว่ามี ปัญหาน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 ถือว่ามี ปัญหาน้อยที่สุด

1.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดดำเนินการกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาของศูนย์เยาวชน ระหว่าง 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานคร
2. กลุ่มศูนย์เยาวชนของเทศบาล

โดยใช้ค่า “ที” (*t-test*) ที่ระดับความมีนัยสำคัญเท่ากับ .05

1.5 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. แบบสังเกตการจัดดำเนินการกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาของศูนย์เยาวชน

2.1 นำข้อมูลจากแบบสังเกต มาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ แล้วคำนวณหาค่าร้อยละ

2.2 นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย